PROVINCIAL LIBRARY MANITOBA

БЛАЗНІ САМІ СЕБЕ ВИТЯГНУЛИ ЗА ХВІСТ НА СОНЦЕ.

Досі ми чули, що про лихих людей казали: "За хвіст їх і на сонце", тобто геть з ними. Але ми ще не чули, щоб люди самі себе вхопили за хвіст і викинули на сонце. Люди такого не зроблять, хоч би й хотіли. По перше — у людей немає хвоста; по друге людина сама себе за хвіст не піднесе, хоч би й мала його. Такі вибрики можуть робити лише блазні.

Хто читав два "дописи" в "Укр. Голосі" — перший в 4-му числі з 25. січня 1928 р. п. н. **"Розкол і його причина"**, а другий в 5-му числі з 1. лютого п. н. **"Амбіція чи верчення з середини"**, той переконався, що блазні вміють самі себе викидати за хвіст на сонце.

В тих двох дописах вони себе так влучно викинули, як ніхто инший їх не викинув би. Про це я постараюся розповісти докладніше, бо вірю, що люди повинні довідатися правду. А правда ця буде дуже немила панкам з "Укр. Голосу". Вони це самі дуже добре знають, тому то вони так передчасно поспішили, та людей насмішили.

У Вінніпегу люди вже сміються з них. Сміються не тільки на вулицях, але навіть в суді. Ці довгі теревені на шпальтах "Укр. Голосу" попередили формальні мордобиття в самій редакції та в Народному Домі. Після мордобиття зайшла справа до суду, а вже після суду на шпальти "Укр. Голосу".

Щоб всім тим, хто буде читати ці рядки, було краще зрозуміло, про що я тут буду писати, я радив би їм перечитати обидва вище згадані дописи в "Укр. Голосі". Бо особи, що ці дописи писали, не є такими "невинними", "побічними" дописувачами, якими вони себе представляють. Боже борони. Це є головні дієві особи тої трагікомедії, яка останніми часами розігралася довкола православного собору й Народного Дому у Вінніпегу. Це є ті особи, яких вкусила **"Еспанська муха"**.

Коли ви, читачу, перечитаєте перший допис в "Укр. Голосі" з 25. січня п. н. "Розкол і його причина", то вже на самому вступі, чи то в довгенькій таки передмові до него, вичитаєте, як редактор "Укр. Голосу" виправдується, що йому, редакторові, не лицює самому писати дописи до власної ґазети.

Справді-ж таки — не лицює. Та що-ж зробити, коли нема кому писати. І великий наш Вінніпег, і славний наш Вінніпег, і людей у нему патріотичних багато й письменників ще більше — а от допису в обороні редактора "Укр. Голосу" таки нема кому написати. Тож рад-не-рад треба перекинутися в Савчинського і самому розторощити "розкол і його причини".

Який-же то розкол стався в національному, чи в "народовецькому" таборі у Вінніпегу, як його називає редактор "Укр. Голосу"? Перечитайте цей допис в "Укр. Голосі", а довідаєтеся з него, що стався розкол між цілим православним собором і... Гункевичом.

Що-ж такого страшного сталося? Чому так багато крику через одного Гункевича? Чи тому тільки, що він є головою Народного Дому? Та хоч би він був з десятьома головами, то чому стільки крику на цілу Канаду через одного чоловіка?

Ой, щось то тут не тее!.. Не савчав би Савчинський і не сюсюкав би Стасюк через одного Гункевича. Стечишин і Свистун не робили-б стільки тараараму, коли-б то справді малася справа так, як вони її представляють своїм читачам. Правда, вони самі знають, що у Вінніпегу цій писанині ніхто не повірить. Вони це пишуть для провінції: для Саскечевану, для Алберти та ще трішки для Монтреалу. Вони стараються доказати тамошнім своїм читачам, що у них, свистунівців, коло собору все гаразд, що там ціла громада, а коло Народного Дому лишився тільки "Гункевич і С-ка".

Але читач, що читаючи думає над тим, про що йде мова, все-ж таки винесе своє заключення: "Коли ви, панове, так широко розписалися, то певно ви таки глибоко там поколодися. І певно не Гункевич і не Народний Дім від вас відколовся, але певно Народній Дім вас від себе відколов. І то так болюче для вас відколов, що ви заговорили, як в горячці. Вже й більшовиків сюди причепили, вже й верчення з середини видумали, вже й страхати людей почали за те, що не хочуть мовчки зносити вашого зарозумілого інтеліґентського гороїження.

Ні, не настрахаєте. Бо ці люди, яких ви страхаєте, переживали вже ріжні страхи, ще й далеко більші за ті, якими ви їх страхаєте. Вони їхали до Канади через Атлянтійський океан, працювали в лісах, каналах, тунелях, вони тягали пні, били молотами, носили тяжкі релі, спотикалися десятки й сотки миль по тайзах — їм знайома арія каютів — то де-ж би ви бачили, щоб вони налякалися вашого белькотання про більшовизм, про "верчення з середини"? Та й сама балачка про верчення в середині тепер таки не в моді.

З другого боку — яке лице у вас лякати більшовизмом тих людей, яким ви сотки разів доказували, що більшовизм вмирає, доживає останні дні, розкладається? Чи мало ви писали про це в "Укр. Голосі"? Чи мало ви говорили про розклад більшовизму тим самим людям, яких тепер лякаєте більшовизмом, говорили на своїх відчитах та святкуваннях в честь Петлюри? Ге-ге! Ви-ж тих самих людей переконували, що ви такі сильні та мудрі, що незадовго розторощите українських більшовиків не тільки в Канаді, але на Україні. Хвалилися, кричали, що в одній жмені здушите більшовиків, а тепер самі перед цілою Канадою признаєтеся, що у самій вашій твердині, перед самим вашим носом більшовики "вивертіли вас з середини".

Ну, й до чого ви договорилися? Коли це так, то до чого ви після цего всего здатні? Та-ж коли-б вас розтерти на табаку та лопатою в ніс запхати — то й тоді чоловік не пчихнув би, такі з вас миляки, судячи після ваших двох вище згаданих дописів. А скільки то разів Свистун хвалився, що коли-б він був у Вінніпегу тоді, коли більшовики тільки починали організуватися, то у Вінніпегу не було-б ні одного більшовика. Ото герой! Чому-ж тоді не допильнував в середині своєї домівки?

Ні, щось тут не тее. Ви говорите, але не договорюєте. Тому то я взявся в інтересі правди договорити те, про що не сказали ви. І я скажу, як справа мається і хто від кого і чого колеться. Про це повинні знати люди. Я про це може й не говорив би, але ви самі не тільки своїми двома вами самими написаними в "Укр. Голосі" дописами, але й своєю поведінкою розвязали мені язика.

(Далі буде.)

ФІЛЬМА "ТАРАС ШЕВЧЕНКО".

ВИКОРИСТАЙТЕ ОДИНОКУ НАГОДУ У ВАШОМУ ЖИТТЮ — ПОБАЧИТИ ЦЮ ПРЕКРАСНУ ФІЛЬМУ.

Батько й мати Шевченка йдуть на панщину. З ними прощається малий Тарас. Це образок з фільми "Тарас Шевченко".

Онтерійському Провкомові удалось одержати цю фільму з Радянської України. Своя і чужа критика незвичайно високо оцінила цю фільму. Не було, нема і не буде глядача, який не одушевлявся-би цею фільмою, бо хто-ж не бажає поглянути на місця, куди ступала нога великого поета-революціонера. Ця фільма проведе глядача через життя, терпіння, тюрми, радість і горе кріпацького генія.

Фільма ця буде показуватися в слід. місцевостях і днях:

Форд Сити, 8 — 9 лютого.
Лондон, 10 — 11 лютого.
Кіченер, 13 — 14 лютого.
Брентфорд, 15 — 16 лютого.
Торонто, 17 — 18 лютого.
Тіммінс, 20 — 21 лютого.
Савт Порк'юпайн, 22 — 23 лютого.
Енсонвил, 24 — 25 лютого.
Киркленд Лейк, 27 — 28 лютого.
Кобалт, 29 лютого і 1 березня.
Содбори, 3 — 5 березня.
Конїстон, 6 — 7 березня.
Еспаньолы, 8 — 9 березня.
Су Сейнт Мері, 10 — 12 березня.
Порт Артур, 14 — 15 березня.
Форт Вил'ям, 16 — 17 березня.
Вест Форт Вил'ям, 19 — 20 березня.
Форт Френсес, 22 — 23 березня.

КОНЦЕРТ-МІТІНҐИ В ЧЕТВЕРТУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ ЛЄНІНА.

Монтреал, Кве.

Старанням міського комітету Комуністичної Партії Канади в Монтреалі відбулося дня 22. січня ц. р. масове, інтернаціональне віче для вшанування памяти великого ґенія, революційного провідника, оборонця й учителя всесвітнього пролетаріяту — Николая Леніна.

Велика "Принц Артур" саля була набита публикою по самі береги так, що багато присутніх мусіло стояти. Сцена була удекорована Мавзолеєм Леніна, де на самім верху Мавзолея виднівся б'юст (погруддя) Леніна. Ціла сцена гарно прибрана в червоні прапори і чорно-червоні стяжки.

Пів девятої години вечером голова т. Ґолд отворив віче і вкоротці пояснив присутнім ціль віча. Дальше голова заявив, що віче є звязане з концертовою програмою і еврейський хор відспівав Інтернаціонал. Після того мандолінова орхестра відограла Похоронний Марш і ще пару робітничих пісень.

Промовці говорили на вічу в анґлійській, російській, українській, еврейській, словацькій і мадярській мовах. Від українського відділу К.П.К. промовляв т. Н. Яворський. Головним промовцем на святі був секретар К. П.К., т. Джек МекДоналд з Торонта, який говорив про те, яку велику втрату понесла робітнича кляса цілого світа через смерть Леніна. Тов. МекДоналд в своїй яскравій промові з'ясував присутнім розпучливе положення робітників у всіх капіталістичних державах, не минаючи й Канади. Робітникам і фармерам в Канаді теж приходиться зводити щоденну боротьбу зі своїми панами-паразитами, які лише вкладають пляни для того, щоб як найбільше експльоатувати робітників і фармерів, витискаючи з них останні соки. В Канаді бідують не лише робітники і фармері, а навіть бідує й інтеліґенція, яка вийшла з поміж робітників і фармерів. На доказ того хай послужеть те, що в провінції Онтеріо 150 студентів отверто виступили проти нинішної буржуазної системи в Канаді, і одноголосно заявилися та одобрили політику Комуністичної Партії Канади, заявляючи, що тільки К. П. К. веде правильну політику.

Кінчаючи свою промову т. МекДоналд взивав робітників, щоб ішли слідом нашого незабутнього Вожда та ставали членами Ленінової партії, себто Комуністичної Партії Канади, яка є одинокою робітничою політичною партією в Канаді, що отверто бореться за інтереси працюючої кляси і буде провадити боротьбу доти, доки не вийде побідником, доки політична влада не буде в руках робітників і фармерів.

Віче закінчилося співом Інтернаціоналу.

Ю. Вараниця.

Медисін Гет, Алта.

Дня 22. січня ц. р. українське робітництво в Медисін Гет вшанувало память вожда всесвітнього пролетаріяту — Н. Леніна.

В годині 8. вечером саля Укр. Роб. Дому заповнилася місцевим робітництвом. Очі присутних були звернені на куртину, очікуючи її піднесення. Моментально світло на салі гасне, а на сцені відніє чудовий образ. По середині сцени на підвищенню портрет Леніна, прикрашений квітами. Від портрету обіруч простягаються два довжезні червоні прапори, яких кінців невидно. По обох сторонах портрету в півкруглій уставці була устаслена мандолінова орхестра в одностроях. На знак дирігента забреніли струни і покотилась пісня: "Ми молоді весняні квіти". Чомусь в очах закрутились сльози, слухаючи пісні. Не знаю чи поділала на мене музика, чи слова? Здається, що як одне й друге зворушило мене на скрізь, бо це наші молоді діти молота й серпа.

Згадав я за недавне минуле, як діти цеї самої кляси соромилися молота й серпа, а сьогодня молоденькі діти зі щирим серцем співають "ми діти молота і серпа".

Думаю, що на кожного з присутніх поділала ця пісня. Струни замовкли, тільки відгук пісні уносився по салі, якби бажав видістатися на вільний простір, та запалити серця тих, які ще цеї пісні не співають. Голова концерту т. Гуменний росказав про значіння свята; на сцену виступає мішаний хор і співає пролетарську пісню в супроводі мандолінової орхестри під дирігентурою т. М. Геналя.

В третій точці програми виступив з промовою т. Н. Книш, який з'ясував значіння т. В. І. Н. Леніна для всесвітнього пролетаріяту, закінчуючи закликом: Пролетарі всіх країн єднайтеся!

Дальше слідували музичні репродукції хору і мандолінової орхестри. Найбільше враження зробила на слухачів мала товаришка Франя Книш, яка при закінченню першої половини програми виступила з рефератом про життя і діяльність В. І. Н. Леніна. Мала товаришка хоч мала ростом і молода віком — учениця 4. кляси Укр. Роб. Школи, а так солідно опрацювала реферат, що слухачі з цілим напруженням слухали, як дзвінкий голос молодої т-ки лунав по салі. Кожне слово проникала серця слухачів. Виступ молодої т-ки хай послужить приміром для инших дітей, які є старші віком від неї. Треба тільки охоти, щоб перечитати відповідні книжки, а відтак увесь матеріял упорядкувати по вказівкам інструктора. В другій половині програми забрав слово учитель Р.Д.Ш., представляючи політичну діяльність В. І. Н. Леніна і боротьбу на політичному полі з всякими противниками, які підшивались під соціялізм, а на ділі робили противно.

Концерт закінчено співом Інтернаціоналу.

Присутний.

Вейн, Алта.

Старанням наших організацій ТУРФ Дім та Р.З.Т. влаштовано 22. січня ц. р. святочний мітінґ четвертої річниці смерти Леніна.

Голова мітінґу т. Різуник в своїй короткій вступній промові пояснив присутним значіння свята для робітничої кляси та покликав до слова т. П. Кифорука.

Тов. Кифорук переповів біографію Леніна. Можна було запримітити святочний настрій та заінтересування, бо публика сиділа так тихо, що можна було почути дихання людей. Здається, що робітники й робітниці вже зрозуміли значіння таких свят і вміють шанувати своїх борців-героїв.

Другим з ряду промовцем був т. А. Черчук, якому належиться признання за те, що був до промови добре підготовлений. Не повторював одне й те саме два-три рази, як це в нас з часта практикується. За це публика нагородила його гучними оплесками.

Жаль, що не можна було відсвяткувати девяту річницю смерти К. Лібкнехта та Рози Люксембурґ, які посвятили ціле своє життя робітничим справам. Тому-то соціял-патріоти й замордували їх нелюдським способом.

Робкор.

Саскатун, Саск.

В неділю, 22. січня ц. р. відбувся величавий концерт-свято в память великого провідника революції — В. І. Леніна.

Головою концерту був т. М. Рогоман, який в своїй вступній промові пояснив, чому робітництво цілого світа віддає пошану свойому дорогому вчителеві.

В програму концерту входили революційні пісні, які виконав мішаний хор з ґарним успіхом.

Тов. С. Юрійчук промовляв з рамени К.П.К. і переповів вкоротці життя та заслуги В. І. Леніна для робітничої кляси.

В анґлійській мові промовляв т. Т. Юн, організатор К.П.К., на тему "Ленін і ленінізм". В своїй довгій промові він пояснив значіння ленінізму та вказав, що всесвітній пролетаріят прямує до здійснення тої великої ідеї, яку пропаґував ціле своє життя Ленін.

При кінці своєї промови закликав робітників і робітниць, щоб ставали в ряди комуністичної партії тому, що це одинока організація в світі, яка старається знищити теперішній несправедливий лад та встановити такий порядок, в якім не буде панів і рабів.

Робкор.

Алексо, Алта.

Старанням відділу Р.З.Т. в Алексо відсвятковано 21. січня четверту річницю смерти незабутнього нам ґенія Леніна.

Хоч невелика наша місцевість, все-ж таки це свято переведено в присутности поважного числа людей. Прийшли не тільки ті, що належать до організації, але було багато й таких, що ще покищо до організації не належать. Це є певним доказом того, що вже недалекий той день, коли всі працюючі перестануть поклонятися невідомим богам, а будуть споминати й шанувати тих людей, які спричинилися чимнебудь для того, щоб зробити життя людини кращим.

На вічу промовляв т. М. Бабіч, який говорив про життя Леніна та про те, що він зробив для робітничої кляси взагалі. Після того слідували деклямації, що виконували їх майже самі тільки жінки.

Мистецької програми майже не було, тому ми мусіли ограничуватися на промовах та деклямаціях.

Хай живе Ленінізм!

Й. Сверида, робкор.

ВЕРШОК ЦИНІЗМУ РЕАКЦІЙНИХ ТРЕЙД-ЮНІЙНИХ ЛІДЕРІВ.

Торонто, Онт.

В попередніх моїх дописах про відносини в Амалґамейтед Клотінґ Воркерс оф Америка в Торонто я старався висвітлити ґанебну й дволичну ролю, яку відограють реакційні трейд-юнійні лідери в нашім трейд-юнійнім русі. Вони отверто стають на услуги капіталістичній клясі й виступають проти робітників.

Коли робітники домагаються більшої платні, або кращих умовин праці, то зрадницькі провідники кажуть, що пани капіталісти не можуть більше платити, бо вони й так нічого не заробляють, або називають таких робітників комуністами.

Недавно тому Ґенеральна Екзекутивна Рада кравецької юнії мала нараду з представниками Асоціяції Фабрикантів. І ви з певністю подумаєте, що вони говорили про збільшення платні, або щось инного в користь робітників, а тут тобі якраз противно. Вони обговорювали, як-то би завести "тейлорівську систему" та збільшити продукцію. На доказ того, що я говорив, наші лідери прислали експерта аж з Чікаго, щоб провірити, чи робітники не дармують. Приходить той експерт до фабрики з інструментом в руці (щось подібне до годинника), яким рекордується всі рухи робітника при праці. І аж жалко стає, що все те робиться за гроші робітника, що провідники трейд-юній поробилися панськими наганячами і видумують ріжні способи, щоб підгонити робітника в праці. Де робітник виробляв 60 пар рукавів на день, вони кажуть виробляти 70 пар.

Не знаю, чи знайдеться така країна на нашій планеті, де трейд-юнійні провідники так щиро виконували-б ролю панських наймитів, як на американському континенті. Багато говорилося про жовтих "лідерів" в Анґлії, Німеччині, Франції та инших европейських державах, але їм ще треба вчитися в американських, стопроцентових льокаїв, як бичувати робітників та робити з них покірних рабів. Ідеольоґічно вони ані трохи не ріжняться від американських капіталістів. Пани капіталісти виступають проти Радянського Союза — трейд-юнійні провідники теж. Пани кажуть різати Китайців — вони говорять те саме. Пани кажуть розстрілювати робітників — вони потакують за ними.

Час би вже робітникам спамятатися та вимести всю ту наволоч на смітник, бо вона зробилася дійсною болячкою на орґанізмі працюючої кляси.

Член юнії.

"ЗОРЯ НОВОГО ЖИТТЯ" В ГИЛКРЕСТ, АЛТА.

Заходом відділу Робітничого Запомогового Товариства в Белвю, Алта., дня 14. січня ц. р. відограно в Гидкрест в юнійній салі представлення п. н. "Зоря Нового Життя".

Признання і щира товариська подяка тов. Кейванові, режісерови повище згаданого представлення, який вимуштрував аматорів і вивів цю штуку якнайкраще. Тов. Кейван, хотяй лише поверх року в Канаді, але свої природні здібности і щиру працю на мистецькім і освітнім полі вже започаткував.

Від себе бажаю товаришам і товаришкам якнайкращих успіхів та товариської солідарности в їх так великім розпочатім ділі. Тільки згода і солідарність пренесуть нам дозрілий овоч праці, з якої осягнемо наші бажані успіхи.

Т. Ґушул.

ЗАБАВА В ІСТ КИЛДОНАН.

Старанням Секції Молоді при відділі ТУРФДім в Іст Килдонан устроюється в суботу 4-го лютого 1928 р. в Укр. Роб. Домі

ВЕЛИКА ЗАБАВА.

На забаві буде приграватн добірна музика, як також будуть і инші несподіванки. Секція Молоді запрошує на цю забаву членів і членкинь із Р. З.Т., Ж. С., ТУРФДім, як також робітників і робітниць, що не є членами згаданих організацій.

Вступ для дорослих 25 ц., для дітей 10 ц. Початок в годині 8-ій вечером.

Комітет.

УВАГА, ВЕНКУВЕР, Б. К.!

Старанням Драмсвгуртка при відділі ТУРФДім в Венкувер відограється в суботу 11-го лютого ц. р. **в Клинтон салі** чудову комедію на 3 дії п. н.:

ОБЗОЛОТИЛИСЬ.

Ця комедія грається у Венкувер перший раз. Аматори запевняють, що хто прийде, той насміється до несхочу, а також і навчиться дечого корисного. Приходіть всі і кличте своїх знайомих.

Початок точно в год. 8. вечером.

Вступ для мущин 50 центів, для жінок 25 центів.

ВЖЕ ВИЙШОВ
— ТА —
РОЗСИЛАЄТЬСЯ

РОБІТНИЧО-ФАРМЕРСЬКИЙ
КАЛЄНДАР
НА
ПЕРЕСТУПНИЙ РІК
1928

РОБІТНИЧО-ФАРМЕРСЬКЕ ВИДАВНИЧЕ ТОВАРИСТВО
ВІННІПЕГ, МАН., КАНАДА.

Є ЦЕ НАЙБІЛЬШИЙ І НАЙКРАЩИЙ УКРАЇНСЬКИЙ РОБІТНИЧО-ФАРМЕРСЬКИЙ КАЛЄНДАР НА АМЕРИКАНСЬКОМУ КОНТИНЕНТІ. ВІН МАЄ 384 СТОРІН ДРУКУ Й 110 ІЛЮСТРАЦІЙ. ЗАМОВЛЯЙТЕ ЦЕЙ КАЛЄНАДР ТАКИ ЗАРАЗ.

ЦІНА В ГАРНІЙ ТВЕРДІЙ ОПРАВІ — — — — — $1.00
БРОШУРОВАНІЙ — — — — — — — — — — .75

ЗАМОВЛЕННЯ РАЗОМ З ГРІШМИ ТАКИ ЗАРАЗ ЗАСИЛАЙТЕ НА АДРЕСУ:

Ukrainian Labor News
Cor. Pritchard and McGregor, Winnipeg, Man.

РОБІТНИЧИЙ ЖУРНАЛ В КАНАДІ!

Вже вийшло перше число робітничого журналу в анґлійській мові п. н.

"THE CANADIAN LABOR MONTHLY",

який містить огляд краєвого й міжнародного робітничого руху.

Зміст числа за січень 1928 р.: За місяць — Редактор; Канада й імперія — Моріс Спектор; Наш розділений трейд-юнійний рух — Тим Бак; Що з Канадійською Партією Праці? — Джек МекДоналд; Фармері в "добробуті" — Дж. М. Кларк і Т. Еван; Персональність Леніна — А. Луначарський; Іміґрація та робітництво — Дж. Л. Коген. Огляд книжок, Міжнародні робітничі замітки й т. ин.

ПООДИНОКЕ ЧИСЛО ЖУРНАЛУ 25 Ц. РІЧНА ПЕРЕДПЛАТА $2.50; ПІВРІЧНА $1.50.

Адреса журналу:

"The Canadian Labor Monthly",

95 KING ST. EAST TORONTO 2, ONT.